

Anna Erlandsson

Etnodans - en egen dansform

Utveckling är det enda sättet att bevara

Det är inte konstigt om du inte hört talas om etnodans. Den finns bara på två ställen i Sverige. Ja, i hela världen. Sedan en tid finns etnodans i Kristianstad och så finns den så klart i lilla Brösarp på Österlen där den lärs ut av "the creator himself".

- Sceniska folkdansliknande danser med större uttryck och mera fart till modern folkmusik.

Så beskriver Mats Åkerberg sin skapelse etnodansen. Ordet "etno" är grekiska och betyder folk.

Etnodansen hämtar inspiration från hela världen och samtidigt är den i sig själv alldeles unik.

- Jo, det är vår egen, min egen dans. Den representerar mig och mitt ursprung. I princip kan jag inte dansa fel. Uttrycket är anpassat till det rörelsemönster som passar mig och oss som delar våra traditioner. Många dansar ju till exempel afrikansk dans eller spansk dans. Det är ett uttryck och ett språk och formspråk som är främmande.

- Vi kan lära känna den formen men det är sällan som nordbor blir så duktiga att de kan representera afrikansk eller spansk dans. När man tittar på svenskar som dansar afrikansk dans finns det ofta, tycker jag, en känsla av "vi gör så gott vi kan".

- Det är klart att vi skall dansa andra kulturernas danser men jag känner en trygghet i att ha en egen dansform att utveckla och utvecklas i och jag är övertygad om att den passar för de flesta.

Efter att ha provat på olika länders folkdans, balett, fridans, jazzdans och sällskapsdans, återvände Mats till folkdansen i början på 90-talet. Men den folkdansrörelse han fann var infekterad och stagnerad.

- Det uppstod lätt diskussion om vad som är rätt och fel.

Etnodansen skapades i sökandet efter ett nytt uttryck, det fanns ett behov av en mer "naturlig" dans, fri från regler och konvention.

Etnodansen är "naturlig" på så sätt att den känns bra i kroppen och det gör att den också dansas av alla, oavsett ålder eller fysik. Man behöver ingen danserfarenhet för att klara av stegen som bygger mindre på teknik och mer på känsla och inlevelse. Även sättet den lärs ut på bidrar till att alla kan lära sig.

- När jag undervisar försöker jag bygga upp dansen från en enkel och naturlig grund. Jag börjar gärna med moment som eleven redan behärskar, som till exempel gång. Sedan skapar jag en variation på gången.

Det finns en nackdel med den metoden nämligen att eleven kan uppleva att dansen aldrig är "färdig". Det kommer alltid något nytt. En liten komplikation, något lite mera avancerat eller en ny variation.

Transparente Blanche är egentligen en äppelsort men har även fått ge namn åt kärngruppen som Mats använder för att utveckla nya danser.

Gruppen åker på olika mässor, festivaler och ibland på längre turnéer med olika program. Sanna Esaiasson har dansat med Transparente Blanche i flera år. Nu leder hon också nybörjargrupper i etnodans på kulturhuset Barbacka. Det hela började som ett projektarbete med elever från skolan. När projektiden var slut ville gruppen, som kallar sig Ramlösa, fortsätta och sedan dess har de också fått en del uppdrag.

Reaktionerna har varit väldigt positiva. De flesta har aldrig sett något liknande förut. "Det ser ut som om det är roligt". Det stämmer. Man blir glad av att dansa etnodans och oftast smittas det av sig på publiken.

Sanna har tidigare dansat lite jazzdans men mötet med etnodansen var som att komma hem.

- Det kändes liksom rätt i hela krop-

pen, det var så det skulle kännas att dansa. Till skillnad från jazzen så kände jag mig äkta eftersom etnodansen är så naturlig och okonstlad.

Musiken är en viktig del i dansen.

- Modern folkmusik är roligare än vanlig traditionell, men passar ändå till dans. Den är ofta väldigt rytmisk och kan gå i tvåtakt, tretakt, tolvtakt förutom den vanliga fyrtakten. Speciellt tretakten är rolig för den känns så bra i kroppen, man flyter. Etnodansen kan dansas i par grupp eller solo. Oftast blir upplevelsen roligare när man dansar i grupp.

Man hoppar, skuttar, snurrar och stampar mycket och det blir i alla fall jag väldigt glad av.

Texten är en bearbetning av en artikel som publicerats september 2003 i Kristianstadsbladet. Anna Erlandsson är studerande och ägnar mycket av sin fritid till dans framförallt med Transparente Blanche.

Bilder: Vinnarna av Stockholmspolskan 2002 och medlemmar i Transparente Blanche - Lina Norrsell och Sanna Esaiasson. Foto: Lars Farago.